

Slechts enkele zijner resultaten kunnen hier worden aangestipt.

Uit de door JONKERS medegedeelde cijfers blijkt, dat het aantal geboorten in Nederland in de laatste jaren is afgenomen. Terwijl in 1885—1889 op 1000 inwoners per jaar gemiddeld 34.1 levende kinderen werden geboren, bedroeg dit aantal geboorten in 1895—1899 per jaar gemiddeld slechts 32.6 pro mille. Doch niet alleen de nataliteit, maar ook de sterfte in het 1ste levensjaar is van 1860—1899 geregeld afgenomen. Waar die sterfte in 1851—1860 gemiddeld per jaar 201.8 per 1000 levend geboren bedroeg, is zij van 1885—1889 gedaald tot 174 pro mille en in 1895—1899 tot 153 pro mille. De algemeene sterfte is echter in dien tijd veel sterker afgenomen; had de sterfte in het 1ste levensjaar daarmede gelijken tred gehouden, dan zou zij over de jaren 1895—1899 gemiddeld niet 153 pro mille doch slechts 137 per 1000 levend geboren hebben moeten bedragen.

In Friesland, de provincie, die in ons land verreweg de geringste sterfte onder de kinderen in het eerste levensjaar vertoont, bedroeg deze in 1895—1899 gemiddeld per jaar 98 pro mille der levend geboren. Nemen wij voor een oogenblik aan, dat daar een ideaal-toestand bestaat, — wat trouwens volstrekt nog niet het geval is —, dan zijn bijv. in 1899 in geheel Nederland 9122 kinderen in het eerste levensjaar onnoodig te gronde gegaan.

Deze ontmoedigende feiten vinden volgens JONKERS hun verklaring in de onvoldoende sociaal-economische toestanden der lagere volksklassen, waardoor de voeding hunner zuigelingen veel te wenschen overlaat. Ofschoon een afdoende verbetering der sociaal-economische verhoudingen voorloopig nog wel zal uitblijven, meent JONKERS toch zeer terecht, dat verschillende maatregelen tot vermindering der sterfte in het 1ste levensjaar ook thans zeer wel kunnen worden getroffen. Hiertoe beveelt hij o. a. aan: de moeders, voor zooverre het zoogen haar onmogelijk is, bekend te maken met de regels der kunstmatige voeding, het verkrijgbaar stellen van goed zuigelingenvoedsel tegen geringen prijs, het instellen van cursussen voor bakkers, het oprichten van afzonderlijke leerstoelen voor kinderziekten, en van „crèches” enz.

Doch genoeg. Uit het medegedeelde blijkt voldoende, dat de lezing van het degelijke en goed geschreven werkje van collega JONKERS met warmte kan worden aanbevolen.

DE BRUIN.

C O R R E S P O N D E N T I E.

Wij herinneren onzen lezers nog eens aan het „Vriendelijk verzoek om medewerking” van Prof. GUYE, verzonden met ons nummer van 5 April l.l. Het zal hem aangenaam zijn van dengenen, die het vragenformulier nog niet ingevuld terugzonden, vóór 21 April a. s. nog antwoord te ontvangen.

De Redactie.
